

DEPARTMENT OF EDUCATION
SCHOOLS DIVISION OF NEGROS ORIENTAL
REGION VII

Kagawasan Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikalawang Markahan – Modyul 8.b:
DIGNIDAD
(Linggo: Ikawalo)

PAGMAMAY-ARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikapitong Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikalawang Markahan –Modyul 8.b: DIGNIDAD

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Stephanie F. Alob

Editor: Venus V. Mañoza

Tagasuri: Lorna R. Renacia, Hana Lou G. Gabay,
Amancio M. Gainsan Jr., Florence A. Casquejo

Tagaguhit: Almar L. Cabrera

Tagalapat: Venus V. Mañoza

Tagapamahala: Senen Priscillo P. Paulin, CESO V	Rosela R. Abiera
Fay C. Luarez, TM, Ed.D., Ph.D.	Maricel S. Rasid
Nilita L. Ragay Ed. D.	Elmar L. Cabrera
Donre B. Mira Ed. D.	

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education –Region VII Schools Division of Negros Oriental

Office Address: Kagawasan, Ave., Daro, Dumaguete City, Negros Oriental
Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117
E-mail Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Ikalawang Markahan – Modyul
8.b:
DIGNIDAD
(Linggo: Ikawalo)**

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang Edukasyon sa Pagpapakatao 7 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling Dignidad

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pam pribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa Edukasyon sa Pagpapakatao 7 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul ukol sa Dignidad

Ang kamay ay madalas gamiting simbolo ng kakayahan, aksyon at layunin. Sa pamamagitan ng ating mga kamay tayo ay maaaring matuto, lumikha, at magsakatuparan ng gawain. Ang kamay sa tulong-aral na ito ay sumisimbolo na ikaw, bilang isang mag-aaral, ay may angking kakayahang matutuhan ang mga kaugnay na kompetensi at kasanayan. Ang iyong pang-akademikong tagumpay ay nakasalalay sa iyong sarili o sa iyong mga kamay.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong sa iyong mga magulang, sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa. Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

DIGNIDAD

Alamin

MGA KASANAYANG PAMPAGKATUTO:

Napatutunayan na ang:

- a. paggalang sa dignidad ng tao ay ang nagsisilbing daan upang mahalin ang kapwa tulad ng pagmamahal sa sarili at
- b. ang paggalang sa dignidad ng tao ay nagmumula sa pagiging pantay at magkapareho nilang tao.

EsP7PT-Ilh - 8.3

Naisasagawa ang mga konkretong paraan upang ipakita ang paggalang at pagmamalasakit sa mga taong kapus-palad o higit na nangangailangan kaysa sa kanila.

EsP7PT-Ilh-8.4

Mga Layunin

Sa modyul na ito, inaasahang maipamamalas mo ang sumusunod na kaalaman, kakayahan, at pag-unawa:

Kaalaman: Natutukoy ang mga programa ng pamahalaan na kumikilala at nag-aangat ng dignidad ng tao nito.

Saykomotor: Nakabubuo ng isang adbokasiya na nagtataguyod ng pagmamahal sa buhay.

Apektiv: Napaninindigan ang pagkilala at paggalang sa dignidad ng tao sa pamamagitan ng pagsalungat sa mga gawaing labag sa batas ng Diyos

Subukin

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang mga tanong. Isulat ang titik ng pinakaangkop na sagot sa inyong kuwaderno.

1. Dapat tumulong ang lipunan upang maiangat ang dignidad ng lahat ng tao dahil sa lipunan ito nagmumula. Ang pangungusap ay:
  - A. Tama, dahil itinatadhana ng saligang batas ang paggalang sa pagkakapantay-pantay ng lahat ng tao sa lipunan.
  - B. Tama, dahil ang tunay na diwa ng pagiging isang bansa ay nasa pagkilala sa karapatan at dignidad ng lahat ng tao.
  - C. Mali, dahil sa Diyos nagmumula ang dignidad ng tao.
  - D. Mali, dahil kailangang igalang ng mamamayan ang katayuan ng mga tao na mas mataas ang katungkulan sa pamahalaan.
2. Kailan maaaring mawala ang dignidad ng isang tao?
  - A. Kapag siya ay naging masamang tao
  - B. Sa sandaling nalabag ang kanyang karapatang pantao
  - C. Sa oras na niyapakan ng kapwa ang kanyang pagkatao
  - D. Wala sa nabanggit
3. Paano mapananatili ang mataas na antas ng dignidad ng tao?
  - A. Kumilos bilang kagalang-galang na indibidwal.
  - B. Panatilihin ang kabutihan sa sarili at sa kapwa.
  - C. Palaging iangkop ang sarili sa pangkat na kinabibilangan.
  - D. Isabuhay ang pagpapahalaga hindi sa kung anong ari-arian mayroon kundi sa karangalan bilang tao.
4. Ano ang pinakamahalagang maitutulong ng pagkakaroon ng dignidad sa tao?
  - A. Magiging malaya ang tao na ipakita ang kanyang totoong sarili.
  - B. Mapananatili ang damdamin ng pagmamalaki sa lahat ng tao.
  - C. Masisiguro na magagawa ng tao ang lahat ng kanyang nais nang walang pag-aalinlangan.
  - D. Ang lahat ay nagkakaroon ng karapatan na umunlad sa paraang hindi makasasakit o makasasama sa ibang tao.
5. Paano mo matutulungan ang isang pulubi na maiangat ang kanyang dignidad bilang tao?
  - A. Palagi siyang bigyan ng pagkain at pera sa araw-araw.
  - B. Tulungan siyang hanapin ang kanyang pamilya.
  - C. Humanap ng isang institusyon na maaaring kumalinga sa kanya at mabigyan siya ng disenteng buhay.
  - D. Lapitan siya at kausapin sa araw-araw.

6. Ayon kay Propesor Patrick Lee, ang dignidad ang pinagbabatayan kung bakit obligasyon ng bawat tao ang sumusunod MALIBAN sa:
- Igalang ang sariling buhay at buhay ng kapwa.
  - Isaalang-alang ang kapakanan ng kapwa bago kumilos.
  - Pakitunguhan ang kapwa ayon sa iyong nais na gawin nilang pakikitungo sa iyo.
  - Sundin ang sariling kagustuhan gawin sa bawat sitwasyon.
7. Ang tao ang pinakabukod-tangi sa lahat ng nilikha ng Diyos dahil sa taglay niyang _____ at _____.
- kamay at katawan
  - puso at isip
  - isip at kilos-loob
  - damdamin at isipan
8. "Dahil sa dignidad, lahat ay nagkakaroon ng karapatan na umunlad sa paraang hindi makasasakit o makasasama sa ibang tao." Ano ang pinakamalapit na pakahulugan ng pangungusap na ito?
- Nangingibabaw ang paggalang at pakikipagkapatiran, dahil sa mata ng Diyos, pantay-pantay ang lahat.
  - Ang tao ay may likas na kakayahan siyang hubugin at paunlarin ang kaniyang sarili
  - Lahat ng tao, anuman ang kaniyang gulang, anyo, antas ng kalinangan at kakayahan, ay may dignidad.
  - Lahat ng nabanggit
9. Paano mo maipakikita ang pagkilala at pagpapahalaga sa dignidad ng isang tao?
- Pahalagahan mo ang tao bilang tao. Ibig sabihin, hindi siya isang bagay o behikulo upang isakatuparan ang isang bagay na ibig mangyari.
  - Ang paggalang at pagpapahalaga sa dignidad ng tao ay ibinibigay hangga't siya ay nabubuhay.
  - A at B
  - wala sa nabanggit
10. "Huwag mong gawin sa iba ang ayaw mong gawin ng iba sa iyo." Ano ang tunay na mensahe ng gintong aral (Golden Rule)?
- Sapagkat siya ay iyong kapwa tao, kung ano ang makabuti at makasama sa kanya ay ganon din sa iyo.
  - Magkatulad ang inyong pagkatao bilang tao na taglay ang dignidad.
  - Ang ating kapwa ay natatanging nilikha ng Diyos na may taglay na isip at kilos-loob.
  - lahat ng nabanggit

Balikan

Marahil, katulad ng ibang tao, mayroon ka ring mga tanong sa iyong isip. Kung talagang may dignidad ang tao bakit hindi pantay-pantay ang tao sa mundo? Bakit may naaapi? Nanatili na lamang bang walang kasagutan ang mga tanong na ito o ikaw ba ay may ginagawa upang mahanap ang mga kasagutan sa mga tanong na ito? Makatutulong sa iyo ang aralin na ito upang masagot ang ilan sa iyong mga tanong. Nakahanda ka na ba?

Tuklasin

Panuto: Itugma ang mga salita sa kaliwa sa kanilang kahulugan. Isulat ang titik ng tamang sagot sa kuwaderno.

1. Pagpapalawak ng saklaw ng mga programa ng PhilHealth

A. Sa ilalim ng R.A. 10648, itinadhana ng pamahalaan na ang sampung nangungunang mag-aaral na magtatapos sa bawat pampublikong paaralan ay pagkakalooban ng iskolarsyip upang makapag-aral ng libre sa kolehiyo

B. Bawat batang Pilipino ay may karapatang tumanggap ng libreng panimulang edukasyon o basic education.

2. Pagkakaloob ng libreng edukasyon

C. pagpapatayo at pagsasaayos ng mga pasilidad, nagpadala rin ang pamahalaan ng doktor, nars, komadrone, at community health teams sa malalayong lugar upang gamutin at tulungan ang mga nangangailangan nating kababayan.

3. Pagbibigay ng iskolarsyip sa mahihirap ngunit matatalinong estudyante

Suriin

Tunghayan natin ang isang artikulo.

Pahayag ni Pope Francis, maliwanag

IPINAGPASALAMAT ni G. Rodolfo Diamante ang mensahe ni Pope Francis sa mga lumahok sa VI World Congress Against the Death Penalty sa Oslo, Norway.

Magugunitang sinabi ni Pope Francis na hindi kailanman magiging katanggap-tanggap ang parusang kamatayan kahit ano pang krimen ang nagawa ng isang tao.

Lumahok sa pagtitipon sa Oslo ang mga kinatawan ng may 140 mga samahan mula sa buong daigdig.

Isang malaking paglabag sa kahalagahan ng buhay at maging sa dignidad ng pagkatao. Taliwas din ito sa balak ng Diyos sa madla at sa lipunan. Hindi rin ito masasabing angkop na parusa sapagkat nagpapayabong ito ng paghihiganti. Ang parusang kamatayan ay naipatutupad sa mga walang kasalanan at maging sa mga nasa likod ng krimen.

Bigay ng Diyos ang buhay na saklaw ang lahat, maging mga kriminal.

Sa panig ni G. Diamante, ikinalulungkot niya ang paninindigan ni incoming President Rodrigo Duterte na ibalik ang parusang kamatayan. Sa mensahe ng Santo Papa, malamang na magmura na naman si G. Duterte na nangakong ibabalik ang parusang kamatayan ng kanyang administrasyon.

Tanong:

1. Ano ang katotohanan tungkol sa buhay ng tao ang sinasabi sa artikulo?
2. Kung ikaw ang tatanungin, sang-ayon ka ba na ibalik ang death penalty sa ating bansa?

Pagyamanin

Panuto: Sumulat ng isang Slogan na nagtataguyod ng pagmamahal sa buhay. Isulat mo ito sa iyong kuwaderno.

Halimbawa:

“Mahalin ang kapwa tulad ng pagmamahal sa sariling buhay.”

Rubric sa ginawang slogan:

Krayterya	4	3	2
Kaugnayan ng kaisipan sa paksa			
Organisasyon ng nilalaman			
Kalinisan at kaayusan			

Isaisip

Ang natutunan ko ay

Ang nahihinuha ko ay

Ang isasabuhay ko ay

Isagawa

Panuto: Isulat sa iyong kuwaderno ang iyong mga sagot sa sumusunod upang magamit mong batayan sa pagharap sa iba pang mga hamon na darating sa iyong buhay. Magtala ng tatlong gawain sa bawat kahon.

<p>Ang aking natutuhan tungkol sa pagpapahalaga sa dignidad ng aking kapwa</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p>	<p>Mga paraan upang mapaunlad ko ang aking pakikipagugnayan sa aking kapwa</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p>
<p>Mga dapat kong gawin bilang taong may dignidad</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p>	<p>Mga dapat kong iwasang gawin bilang taong may dignidad</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p>

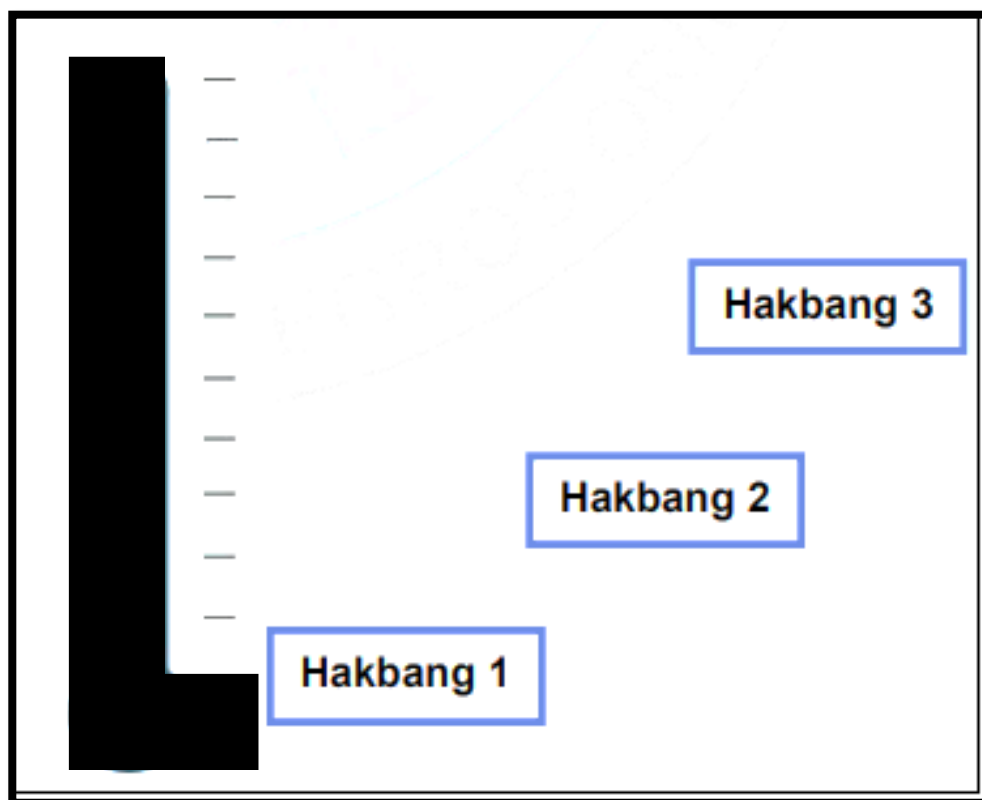
Tayahin

Makikita sa ibaba ang isang DIGNITY BAROMETER.

Panuto: 1. Tayain kung ano ang estado ng iyong sariling dignidad sa kasalukuyan. Isa (1) ang pinakamababa at sampu (10) ang pinakamataas.

2. Batay sa iyong ginawang pagtataya sa iyong sarili, sagutin ang tanong na: Ano ang aking nararapat na gawin upang maging karapat dapat sa pagpapahalaga at paggalang ng aking kapwa?

3. Gawin mong malikhain ang iyong presentasyon sa gawaing ito.

Karagdagang Gawain

Panuto: Lumikha ng isang “Tula” tungkol sa salitang **DIGNIDAD**. Maaring gumamit ng tulang may malayang taludturan at binubuo ng apat na saknong.

Rubric sa Pagsulat ng Tulang May Malayang Taludturan

Napakagaling (10)	Magaling (8)	Katamtaman (6)	Nangangailangan ng pagsasanay (4)
Napakalalim at makahulugan ang kabuuan ng tula.	Malalim at makahulugan ang kabuuan ng tula.	Bahagyang may lalim ang kabuuan ng tula.	Mababaw at literal ang kabuuan ng Tula.
Gumamit ng simbolismo/ pahiwatig na nakapagpapisip sa mga mambabasa. Piling-pili ang mga salita at pariralang ginamit.	Gumamit ng ilang simbolismo/ pahiwatig na bahagyang nagpapisip sa mga mambabasa. May ilang piling salita at pariralang ginamit.	Gumamit ng 1-2 simbolismo na nakalito sa mga mambabasa. Ang mga salita ay di-gaanong pili.	Wala ni isang pagtatangkang ginawa upang makagamit ng simbolismo.

Sanggunian

Teacher's Guide pahina 89 Learner's Module pahina 157-158 OHSP EP I. Modyul 9. Basic Literacy Learning Material. BALS. 2005. Sa Kaunlaran: Lalake at Babae Pantay-pantay. Aralin 3.

<https://www.youtube.com/watch?v=M8oc0DFd1cY>

Susi sa Pagw

Subukin	1. B
	2. D
	3. B
	4. D
	5. C
Tayahin	6. D
	7. C
	8. A
	9. C
	10. D
Magkakakaba ang mga sagot.	

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education – Schools Division of Negros Oriental
Kagawasan, Avenue, Daro, Dumaguete City, Negros Oriental

Tel #: (035) 225 2376 / 541 1117

Email Address: negros.oriental@deped.gov.ph

Website: lrmds.depednodis.net

